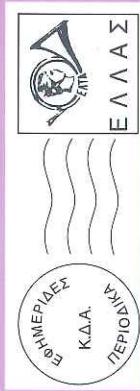

ΔΡΑΣΗ

ΥΓΕΙΝΗ & ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
for OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY – PROTECTION OF THE ENVIRONMENT

• ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ • ΤΕΥΧΟΣ 100 • 9ος χρόνος • ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2000
• MONTHLY EDITION • NR. 100 • 9th YEAR • DECEMBER 2000

6η Παγκόσμια Διάσκεψη για την κλιματική αλλαγή

Αρκετά δυσοίωνες ήταν οι διαπιστώσεις και οι προβλέψεις που κατέθηκαν στο πλαίσιο της Διάσκεψης της Χάγης για τα προβλήματα που θα προκαλέσει η άνοδος της μέσης θερμοκρασίας της Γης. Αυτά είναι:

• **Επιδημίες:** ελονοσία, δάγκειος πυρετός κ.ά θα πλήξουν περισσότερα από 2 δισ. ανθρώπους σ' όλη τη Γη. (Η Ευρώπη εκτιμάται ότι θα έχει τις μικρότερες πληθυσμιακές απώλειες).

• **Οι χώρες** που θα διψάσουν θα διπλασιασθούν, και θα φτάσουν τις 40, συμπεριλαμβανομένης της Μεσογείου (Αφρική, Μέση Ανατολή, Κεντρική Ασία, Αυστραλία πλήγγονται περισσότερο).

• **Οι οικονομικές** επιπτώσεις θα κοστίσουν στις περισσότερες χώρες το 10% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος.

• **Πολλές χώρες** θα χάσουν μεγάλες εκτάσεις που θα πλημμυρίσουν. Ενδεικτικά αναφέ-

ρουμε: Η Ολλανδία το 6% της συνολικής έκτασής της, το Μπαγκλαντές το 17%, η Αίγυπτος το 1% της ευρύτερης περιοχής στο Δέλτα του Νείλου, τα νησιά Μάρσαλ το 80% κ.ά

Για την Ελλάδα

Για τη Μεσόγειο και την Ελλάδα προβλέπεται να χαθούν οι μισές παραλίες τουριστικού και εμπορικού ενδιαφέροντος έως το 2050, οπότε η άνοδος της θερμοκρασίας θα είναι της τάξης των 3 βαθμών, αν δεν παρθούν μέτρα.

Η "Δράση"
είνεται σε όποιας
των αναγνώστες της
Χρόνια ωρά

Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ:

• 6η Παγκόσμια Διάσκεψη για την κλιματική αλλαγή • Μυοσκελετικές παθήσεις στα διάφορα επαγγέλματα • Το κλίμα αλλάζει • Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος • Νέες εκδόσεις

IN THIS ISSUE:

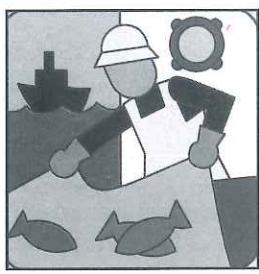
• 6th World Summit on Climate Change • Myoskeletal disorders in various jobs • The European Environmental Agency • New Publications

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΥΠΟΘΕΣΗ

Μυοσκελετικές παθήσεις στα διάφορα επαγγέλματα

Εργαζόμενοι στην Αλιεία

Οι αιτίες των ΜΣΠ που σχετίζονται με την αλιεία περιλαμβάνουν την ανύψωση μεγάλων φορτίων, τις επίπονες στάσεις, τις επαναλαμβανόμενες κινήσεις, το άγχος στην εργασία και την όχι σωστή οργάνωση εργασίας.

Η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών με τη χρήση μηχανών που έχουν αντικαταστήσει σε μεγάλο βαθμό τη χειρωνακτική εργασία δεν έχει εξαφανίσει την πρόκληση ΜΣΠ αφού οι εργαζόμενοι εξακολουθούν λόγω του είδους της εργασίας να καταπονούνται σε μεγάλο βαθμό.

Άλλη αιτία πρόκλησης ΜΣΠ είναι η έλλειψη σωστής οργάνωσης της εργασίας των ψαράδων.

Πρέπει να τονιστεί ότι μεταξύ των άλλων η κίνηση του πλοίου θεωρείται ότι επιβαρύνει ιδιαίτερα το μυοσκελετικό σύστημα των εργαζομένων.

Προσωπικό συνεργείων αυτοκινήτων κλπ.

Ο μηχανικός αυτοκινήτων απασχολείται με την επισκευή και την συντήρηση των οχημάτων είτε στους χώρους των συνεργείων είτε και εκτός αυτών (επισκευές σε έκτακτες βλάβες οχημάτων

κλπ). Η εργασία συνήθως γίνεται σε συνθήκες όπου υπάρχει περιορισμένος χώρος για τον εργαζόμενο, ενώ το σώμα του βρίσκεται

σε ένταση και κάμψη (καμπουριαστή στάση) εξαιτίας του τρόπου διευθέτησης των μερών της μηχανής.

Παράλληλα για μεγάλο χρονικό διάστημα βρίσκεται κάτω από το αυτοκίνητο όπου εργάζεται με υπερτεντωμένα τα άκρα του. Κατά τη διάρκεια της εργασίας του είναι αναγκασμένος πολλές φορές να σηκώνει μεγάλα φορτία (ογκώδη τμήματα της μηχανής) και να χειρίζεται διάφορα εργαλεία χειρός που σε συνδυασμό με την ακατάλληλη στάση του σώματός του καταπονούν το μυοσκελετικό σύστημα.

Οι συνηθέστερες μυοσκελετικές παθήσεις εμφανίζονται κυρίως στη μέση, στα γόνατα και γενικά στα άκρα και έχουν είτε οξεία μορφή (ρήξη μεσοσπονδύλιου δίσκου, ρήξη τένοντα ή κήλη) είτε αφορούν σωρευτικές τραυματικές βλάβες, σύνδρομο καρπιαίου σωλήνα κλπ.

Η χρήση κατάλληλων βοηθητικών συσκευών, η εργασία σε χώρους σωστά οργανωμένων συνεργείων, η σωστή οργάνωση της εργασίας, μειώνουν την έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους πρόκλησης ΜΣΠ.

Βαφείς

Ο βαφέας μπορεί να απασχολείται ως χρωματιστής σε οικοδομές, ναυπηγεία κλπ. αλλά και ως λουστραράρος, λακαδόρος, σπιλβωτής.

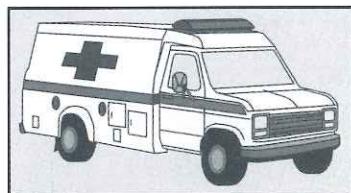
Από τη φύση της εργασίας του εργάζεται σε όρθια στάση ή σε κάμψη ή σε υπερένταση του κορμού (πολύ χαμηλά ή πολύ υψηλά σημεία όπως ταβάνια). Επαναλαμβάνει γρήγορα συγκεκριμένες κινήσεις, γεγονός που προκαλεί μυοσκελετικά προβλήματα. Αυτά εκδηλώνονται ως πόνοι στον αυχέ-

να, το λαιμό και τους ώμους από την καταπόνηση και τέντωμα των άνω άκρων κυρίως αλλά και πόνοι στα γόνατα (βλάβη στους χόνδρους).

Η χρήση κατάλληλων δαπέδων εργασίας και κατάλληλου εξοπλισμού εργασίας μειώνουν την έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους πρόκλησης ΜΣΠ σε συνδυασμό με διαλείμματα εργασίας ή με αλλαγή στις κινήσεις που πραγματοποιούνται κατά την εργασία.

Προσωπικό ασθενοφόρων οχημάτων

Πολλές φορές κατά τη μεταφορά των ασθενών, το σώμα του προσωπικού των ασθενοφόρων, λόγω του μεταφερόμενου βάρους και της μεταφοράς από σκάλες σε συνδυασμό και με τη στενότητα του χώρου, μπορεί να έχει ακατάλληλη θέση, να επιβαρύνεται υπέρμετρα, να ανυψώνει βάρος χωρίς να τηρεί τις σωστές αρχές ανύψωσης, αλλά και να καταπονείται από ανωμαλίες του δρόμου.

Το προσωπικό σε αρκετές περιπτώσεις λόγω επείγοντος περιστατικού, της ψυχικής έντασης, του άγχους κλπ. επιβαρύνεται μυοσκελετικά ακόμα περισσότερο.

Οι συνηθέστερες μυοσκελετικές παθήσεις εμφανίζονται κυρίως στη μέση και στα γόνατα.

Η χρήση αυτοκινήτων σύγχρονης τεχνολογίας με καθίσματα που τηρούν τις αρχές της εργονομίας, με φορεία ελαφρά και ευέλικτα συντελούν στη μικρότερη επιβάρυνση των εργαζομένων.

Πηγή: Έκδοση του Υπουργείου Εργασίας Γενική Δ/νση Συνθηκών & Υγειεινής της Εργασίας

Το κλίμα αλλάζει

Η Ελλάδα στη ζώνη της υπερθέρμανσης

Θερμοκρασία

Βροχοπτώσεις...

Οι θερινές βροχοπτώσεις θα μειωθούν αρκετά σε ολόκληρη την ανατολική και νότια Ελλάδα.

Ακραία φαινόμενα...

Η αύξηση της θερμοκρασίας θα έχει ως αποτέλεσμα:

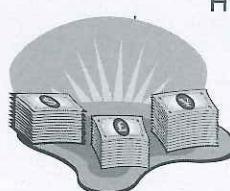
- έντονα επεισόδια καύσωνα με συνέπεια εκτεταμένη ένηρασία
- έντονες βροχοπτώσεις για σύντομο διάστημα οι οποίες θα προκαλούν πλημμύρες.

Η Μεσόγειος αύριο...

- Η θάλασσα ανεβαίνει κατά μισό μέτρο, εκτάσεις βυθίζονται.

- **Ισπανία:** Οι κεντρικές και νότιες περιοχές μετατρέπονται σε ερήμους.
- **Ιταλία:** Πλημμύρες στο Βορρά, απερήμωση στο Νότο.
- **Βόρεια Αφρική:** Ξηρασία και λιμός στέλνουν χιλιάδες μετανάστες στην Ευρώπη. Τα παραπάνω με ορίζοντα το 2050.

Συνέπειες και κόστος...

Η βίαιη ανατροπή των κλιματολογικών συνθηκών θα έχει επιπτώσεις παγκόσμιας κλίμακας, στη φύση και στον άνθρωπο. Μερικά ενδεικτικά παραδείγματα:

Φυσικές καταστροφές: Σε ορισμένες χώρες τα ακραία φαινόμενα απειλούν με ζημιές της τάξεως του 10% του ΑΕΠ.

Υγεία: Οι νέες κλιματολογικές συνθήκες ευνοούν τα μικρόβια και φέρνουν αρρώστιες, ιδίως στις ευπαθείς νησιωτικές περιοχές.

Γεωργία: Τέσσερα εναλλακτικά σενάρια για την αγροτική παραγωγή προβλέπουν αυξομειώσεις στο παγκόσμιο ΑΕΠ από -0,35% έως +0,1%.

Απώλεια γης: Η άνοδος της στάθμης των υδάτων απειλεί τις παράκτιες περιοχές. Δεν αποκλείονται φαινόμενα περιβαλλοντικής μετανάστευσης.

Οικοσυστήματα: Η απώλεια του 10% των δασών μπορεί να οδηγήσει στην εξαφάνιση έως και το 50% των ειδών που ζουν εκεί.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΚΑΙ ΆΛΛΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (ΕΟΠ)

Ο Θεματιοφύλακας της Ευρώπης σε θέματα περιβάλλοντος

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) ιδρύθηκε από την ΕΕ το 1993 με εντολή να συντονίσει, να διασταυρώσει και να χρησιμοποιήσει με στρατηγικό τρόπο τις πληροφορίες για την προστασία και τη βελτίωση του ευρωπαϊκού περιβάλλοντος. Ο οργανισμός αυτός βασίζεται στις αρχές της Κοπεγχάγης και αποσκοπεί στη διασφάλιση παροχής αξιόπιστων πληροφοριών σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Τούτο θα διευκολύνει τα κράτη μέλη της Ε.Ε. να λάβουν τα καλύτερα μέτρα για να προστατεύσουν το περιβάλλον, να επιβλέψουν και να αξιολογήσουν τις επιπτώσεις των

μέτρων αυτών και να διασφαλίσουν την απαιτούμενη ενημέρωση του κοινού σε περιβαλλοντικά ζητήματα.

Ο ΕΟΠ ασκεί τα καθήκοντά του σε συνεργασία με το Eionet, το οποίο αποτελείται από εθνικά δίκτυα που τον βοηθούν στη συλλογή δεδομένων:

<http://eionet.eea.eu.int>.

Η ανάγκη για σχετικές περιβαλλοντικές πληροφορίες θα αυξηθεί τα προσεχή έτη λόγω της δέσμευσης για ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών προβληματισμών σε όλους τους τομείς πολιτικής των θεσμικών οργάνων της Ε.Ε.

Η διεύρυνση του ΕΟΠ

Το δικαίωμα συμμετοχής στον ΕΟΠ δεν περιορίζεται στα κράτη μέλη της ΕΕ· η Νορβηγία, το Λιχτενστάιν και η Ισλανδία είναι επίσης μέλη του Οργανισμού.

Ο ΕΟΠ συνεργάζεται στενά με χώρες της Ανατολικής Ευρώπης που συμμετέχουν στο πρόγραμμα Tacis και με τις χώρες της Μεσογείου και των Αρκτικών Θαλασσών. Αρκετές από τις χώρες του Phare θα είναι πλήρη μέλη του Οργανισμού εντός των προσεχών ετών.

Ο ΕΟΠ προσμένει τη μελλοντική διεύρυνση της ΕΕ, καθώς οι εν λόγω χώρες θα είναι μέλη του όταν θα ενταχθούν στην Ε.Ε.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΤΑ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Αντικειμενικός στόχος του εντύπου είναι η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των εργαζομένων και των εργοδοτών και γενικότερα όλων των εμπλεκόμενων στα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία προκειμένου να λαμβάνονται μέτρα για την πρόληψη των Μυοσκελετικών Παθήσεων (ΜΣΠ) που σχετίζονται με την εργασία.

Είναι γεγονός ότι εκτός από τις ΜΣΠ που συνδέονται άμεσα με το είδος των εργασιών ή την οργάνωση εργασίας στο χώρο της εργασίας, υπάρχουν οι ΜΣΠ που οφείλονται και σε δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στο σπίτι, στο σχολείο, στα γήπεδα και αφορούν τις νοικοκυρές, τα παιδιά, τους αθλητές κ.λπ. Το έντυπο αυτό πιστεύουμε ότι αφορά και αυτή την πολυπλοκή κατηγορία προσώπων.

Σε όλους τους χώρους εργασίας οι χειρωνακτικές εργασίες, καθώς και οι επαναλαμβανόμενες κινήσεις αποτελούν κινδύνους στους οποίους πρέπει να δίεται ιδιαίτερη προσοχή. Δίεται προτεραιότητα στις προαν-

φερόμενες παθήσεις λόγω της έκτασης και του κόστους που συνεπάγονται. Αποτελούν προτεραιότητα γιατί το πρόβλημα μπορεί να προληφθεί ή να μειωθεί με την τήρηση των υφιστάμενων νομοθεσιών και οδηγιών καλής πρακτικής στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας.

Οι ΜΣΠ καλύπτουν ευρύ φάσμα προβλημάτων υγείας. Στις ΜΣΠ περιλαμβάνονται η οσφυαλγία και οι κακώσεις της σπονδυλικής στήλης, καθώς και οι κακώσεις λόγω επαναλαμβανόμενης καταπόνησης, συμπεριλαμβανομένων των παθήσεων των άνω άκρων που σχετίζονται με την εργασία. Τα κάτω άκρα δύναται επίσης να προσβληθούν.

Ανύψωση φορτίων, επίπονες στάσεις, καθώς και επαναλαμβανόμενες κινήσεις αποτελούν τις κύριες αιτίες των ΜΣΠ. Ορισμένες απ' αυτές συνδέονται με συγκεκριμένες δραστηριότητες ή επαγγέλματα.

Πολλοί εργαζόμενοι σε κάθε είδος εργασίας ή σε κάθε κλάδο απασχόλησης πάσχουν κάθε χρόνο από ΜΣΠ που συνδέονται με την εργασία. Ευρωπαϊκές έρευνες εκτιμούν ότι οι ΜΣΠ της ράχης, του αυχένα και των άνω άκρων, αυξάνονται συνεχώς και συνιστούν σοβαρή ασθένεια με σημαντικό κόστος.

Η θεραπεία και η ανάκτηση συχνά αποβαίνουν αναποτελεσματικές, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για χρόνιες ασθενίες με όλα τα αρνητικά επακόλουθα για τους εργαζόμενους, τους εργοδότες, τα Ασφαλιστικά Ταμεία και εν γένει την εθνική οικονομία.

Ιδιοκτήτης: ΕΚΑ • Εκδότης: Γρηγόρης Φελώνης Πρόεδρος ΕΚΑ • Την "ΔΡΑΣΗ" επιμελούνται οι υπεύθυνοι των Τμημάτων Περιβάλλοντος Χριστίνα Θεοχάρη Υγιεινής & Ασφαλείας της Εργασίας Χρήστος Χατζής • Τιμή Τεύχους Δρχ. 1

**Διάθεση: ΕΚΑ, Γ' Σεπτεμβρίου 48B 104 33 ΑΘΗΝΑ, Τηλ. 88 36 917, 88 41 818, FAX: 88 39 271
Επιτρέπεται η χωρίς άδεια αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή μέρους του φυλλαδίου,
με μόνη υποχρέωση την αναφορά της πηγής.**